

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ یعنی $\sim p \Rightarrow \sim q$ بنابراین ابتدا هر دو گزاره سمت چپ و راست را نقیض می‌کنیم و سپس جای آنها را با هم عوض می‌کنیم، بنابراین گزینه ۳ درست است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. می‌دانیم $p \Rightarrow q$ با $\sim p \vee q$

$$\sim q \Rightarrow p \equiv \sim(\sim q) \vee p \equiv q \vee p$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گام (ه) دو طرف بر $c - 1$ تقسیم شده و اگر $c = 1$ باشد، تقسیم بر صفر اشکال دارد، پس گام (ه) دچار اشکال است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روش اول:

$$(p \vee \sim q) \wedge (p \vee q) \equiv p \vee \left(\frac{F}{\sim q \wedge q} \right) \equiv p \vee F \equiv p$$

روش دوم: جدول ارزشی را رسم کنید.

p	q	$\sim q$	$p \vee \sim q$	$p \vee q$	$(p \vee \sim q) \wedge (p \vee q)$
د	د	ن	د	د	د
د	ن	د	د	د	د
ن	د	ن	ن	د	ن
ن	ن	د	د	ن	ن

این ستون آخر هم‌ارز p می‌باشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. عکس نقیض گزاره $p \Rightarrow q$ به صورت $\sim p \Rightarrow \sim q$ است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر گزاره $p \Leftrightarrow q$ نادرست باشد، p و q هم‌ارزش نیستند بنابراین $p \vee q$ درست و $p \wedge q$ نادرست می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ ارزش ترکیب فصلی $(p \vee q)$ درست است و چون این ترکیب دوباره در یک ترکیب فصلی با r قرار گرفته فرقی ندارد که r درست باشد یا نه، گزاره درست خواهد بود.

در گزینه‌ی ۲ ارزش $p \Rightarrow q$ نادرست است و کل گزاره نادرست می‌شود.

در گزینه‌ی ۳ چون p درست است حتماً $(r \Rightarrow p)$ درست است و کل گزاره درست است.

در گزینه‌ی ۴ $(q \Rightarrow p)$ درست است و ارزش کل گزاره کاملاً وابسته به ارزش r است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ها:

$$(1) \quad -7 < -3 \leftarrow \text{نقیض} \quad -3 \geq -7$$

(۲) a عددی صحیح است $\leftarrow$ عددی صحیح نیست.

(۳) این گزینه درست است.

$$(4) \quad 5^2 + 5^2 = 5^4 \leftarrow \text{نقیض} \quad 5^2 + 5^2 \neq 5^5$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اگر یک جدول از n گزاره ساده مختلف تشکیل شده باشد، تعداد حالت‌های ارزشی آن برابر با 2^n است، بنابراین:

$$2^n = 32 \Rightarrow 2^n = 2^5 \Rightarrow n = 5$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. تمام گزینه‌های را بررسی می‌کنیم.
 الف) ۵۷ بر ۱۹ و ۳ بخش‌پذیر است و اول نیست. (نادرست است).
 ب) واریانس داده‌های ۷، ۷ و ۷ برابر صفر است. (درست است).
 ج) در نمودار حبابی متغیر سوم با مساحت دایره است. (نادرست است).
 د) این گزاره صحیح نیست. (چارک دوم میانه است).

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

$$a_n = 4n^2 + 3n \Rightarrow a_5 = 4(5)^2 + 3(5) = 4(25) + 15 = 115$$

$$b_n = n^2 - 4n + 103 \Rightarrow 115 = n^2 - 4n + 103 \Rightarrow n^2 - 4n + 103 - 115 = 0$$

$$\Rightarrow n^2 - 4n - 12 = 0 \Rightarrow (n+2)(n-6) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n+2=0 \Rightarrow n=-2 \\ n-6=0 \Rightarrow n=6 \end{cases}$$

غ ق ق و $n = -2$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جمله‌ی عمومی دنباله حسابی که جمله‌ی اول آن $a_1 = 95$ و اختلاف مشترک $d = -7$ است:

$$a_n = a_1 + (n-1)d = 95 + (n-1)(-7) = 95 - 7n + 7 = 102 - 7n$$

برای به‌دست آوردن تعداد جملات مثبت، جمله‌ی عمومی را بزرگ‌تر از صفر قرار داده و نامعادله را حل می‌کنیم:

$$a_n = 102 - 7n > 0 \Rightarrow 102 > 7n \Rightarrow n < \frac{102}{7} \Rightarrow n < 14.57$$

بنابراین تعداد جملات مثبت دنباله ۱۴ است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_8 = a_1 + 7d = 11$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_8 = \frac{8}{2}[2a_1 + 7d] = 28 \Rightarrow 2a_1 + 7d = 7$$

$$\begin{cases} a_1 + 7d = 11 \\ 2a_1 + 7d = 7 \end{cases} \rightarrow a_1 = -4, d = \frac{15}{7}$$

$$a_{15} = a_1 + 14d = -4 + 14\left(\frac{15}{7}\right) = 26$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

(۱) $d + (a_1 + 2d) = 5 \Rightarrow$ جمله سوم + اختلاف مشترک جملات

$$3 \Rightarrow a_1 + a_1 + d + a_1 + 2d = 3$$

$$\Rightarrow 3a_1 + 3d = 3 \xrightarrow{(2), (1)} \begin{cases} a_1 = -1 \\ a_1 + 3d = 5 \\ a_1 + d = 1 \\ 2d = 4 \end{cases} \Rightarrow d = 2$$

$$\xrightarrow{a_n = a_1 + (n-1)d} a_n = -1 + (n-1) \times 2 \Rightarrow a_n = 2n - 3$$

یعنی معادله‌ی خطی که نقاط این دنباله بر روی آن واقع‌اند، باید به صورت $y = 2x - 3$ باشد:

$$2y - 4x + 6 = 0 \Rightarrow 2y = 4x - 6 \Rightarrow y = 2x - 3$$

گزینه‌ی «۲»

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. سه جمله اول دنباله حسابی داده شده است. جمله $3x + 5$ واسطه حسابی میان دو جمله دیگر است، بنابراین:

$$2(3x + 5) = 2x + 1 + 3x + 4 \Rightarrow 6x + 10 = 5x + 5 \Rightarrow x = -5$$

با داشتن $x = -5$ می‌توان جملات دنباله را به صورت زیر نوشت و اختلاف مشترک را محاسبه کرد:

$$-9, -10, -11, \dots \Rightarrow d = -10 - (-9) = -1$$

الگوی رابطه بازگشتی دنباله حسابی به صورت زیر است:

$$a_{n+1} = a_n + d \xrightarrow{d=-1} a_{n+1} = a_n - 1$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$4, \dots, \dots, \dots, 29, d = \frac{b-a}{m+1}$$

$$\Rightarrow d = \frac{29-4}{4+1} = \frac{25}{5} = 5 \xrightarrow{d=5} 4, 9, 14, 19, 24, 29$$

$$13 = 4 + 9 : \text{مجموع جملات اول و دوم}$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. با توجه به فرمول اختلاف مشترک در دنباله حسابی داریم:

$$\begin{cases} d = (2x + 1) - (x - 1) = x + 2 \\ d = (4x - 5) - (2x + 1) = 2x - 6 \end{cases} \Rightarrow 2x - 6 = x + 2 \Rightarrow x = 8$$

$$d = 8 + 2 = 10 \text{ و } a_1 = x - 1 = 7$$

بنابراین:

$$\Rightarrow a_n = a_1 + (n-1)d = 7 + (n-1) \times 10 = 10n - 3 \Rightarrow a_{85} = 10 \times 85 - 3 = 847$$

$$a_1 = 16, d = -4$$

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مجموع جملات دنباله حسابی برابر است با:

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_n = \frac{n}{2}(2 \times 16 + (n-1)(-4))$$

$$S_n = \frac{n}{2}(32 + 4 - 4n) = \frac{n}{2}(36 - 4n) = n(18 - 2n)$$

کافیست مجموع جملات را برابر صفر قرار داده و مقدار n را به دست آوریم:

$$S_n = n(18 - 2n) = 0 \Rightarrow \begin{cases} n = 0 \\ 18 - 2n = 0 \Rightarrow 18 = 2n \Rightarrow n = 9 \end{cases}$$

$n = 0$ غیرقابل قبول است. چرا که دنباله را به ازای مقادیر طبیعی بررسی می‌کنیم و $0 \notin N$ پس تنها جواب قابل قبول $n = 9$ است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow a_9 = a_1 + 5d = 5$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d) \Rightarrow S_{11} = \frac{11}{2}(2a_1 + 10d) = \frac{11}{2} \times 2(a_1 + 5d) = 11 \times 5 = 55$$

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. برای به دست آوردن اختلاف مشترک داریم:

$$d = \frac{b - a}{m + 1} = \frac{19 - 47}{3 + 1} = \frac{-28}{4} = -7$$

چون دنباله حاصل، روند کاهشی دارد، پس اختلاف مشترک -۷ بوده و جمله اول ۴۷ است.

بنابراین جمله عمومی دنباله برابر است با:

$$a_n = a_1 + (n - 1)d \Rightarrow a_n = 47 + (n - 1)(-7) = 47 - 7n + 7 = -7n + 54$$

با قرار دادن $n = 25$ جمله ۲۵ ام به دست می آید:

$$a_n = -7n + 54 \xrightarrow{n=25} a_{25} = -7(25) + 54 = -121$$

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. الف) فاعلاتن مفاعلتن فعلن

ب و ج) فعلاتن فعلاتن فعلن

د) مفعول مفاعلتن مفاعیلن

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) دام زلف: تشبیه فشرده

۲) سیل مرگ، خانه طاقت: تشبیه فشرده

۳) سپاه هوش، موج فنا: تشبیه فشرده

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. نشر کتاب المعجم ساده و عالمانه است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کتاب بابرنامه را ظهیرالدین بابر به زبان ترکیب نوشت.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مورم ← تشبیه فشرده

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) قامت: مشبه / مانند: ادات / راست: وجه شبه / سرو روان: مشبه به

۳) دل: مشبه / کبوتر: مشبه به / چو: ادات / افکند: وجه شبه

۴) دیده: مشبه / چاه: مشبه به / همچنان: ادات / وجه شبه، پر نشود

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چو در این بیت حرف ربط است. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) ضمیر منیر: مشبه / جام جهان‌نما: مشبه به

۲) شیرین‌دهان: مشبه / پادشهان: مشبه به

۳) خزینه: تشبیه فشرده / دل: مشبه / خزینه: مشبه به

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی بیت‌ها:

الف) — U — — U U — — U — — U U —

(مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن)

ب) — U — U — U U — — U — U — U U —

(مفتعلن مفاعلتن مفتعلن مفاعلتن)

ج و د) — U U — — U U — — U U — — U U —

(مفتعلن مفتعلن مفتعلن مفتعلن)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وزن این شعر از چهار بار تکرار وزن واژه‌ی «مستفعِلن» (— U —) تشکیل شده که با کلمات هم‌ی گزینیه‌ها، به‌جز گزینیه‌ی ۳ این وزن به دست می‌آید.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی گزینیه‌ها:

(۱) در هجاهای ۱۱ مصراع اول و ۷ مصراع دوم حذف همزه صورت گرفته. (۲ مورد)

(۲) در هجاهای ۵ و ۱۱ مصراع اول حذف همزه صورت گرفته. (۲ مورد)

(۳) در هجاهای ۱۲ مصراع اول و ۲ مصراع دوم حذف همزه صورت گرفته. (۲ مورد)

(۴) حذف همزه نداریم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بررسی گزینیه‌ها:

(۱) — U U | — — U U | — — U U | — — U —

۲، ۳ و ۴) — U U | — — U U | — — U — | — — U —

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فقط مورد (ب) نادرست است. این یمین قدرت شاعری خود را در قطعات اخلاقی آشکار کرده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. کتاب المعجم نثری ساده و عالمانه دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. افراد نام برده شده در این گزینیه، همگی در قرن هشتم می‌زیستند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بیت گزینیه‌ی ۴ از ابن یمین است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

الف) ایهام تناسب: «مدام» در معنای «همیشه» آمده است و معنای انحرافی آن (شراب)، با واژه‌ی «مست» تناسب دارد. (ب) مجاز: «شب و روز»: همیشه

ج) جناس تام: «میان» سه بار تکرار شده است، مرتبه‌ی اول و دوم در معنای «کمر» و مرتبه‌ی سوم، در معنای «وسط» آمده است.

د) حسن تعلیل: معلول منطقی‌ای که در طبیعت اتفاق می‌افتد: سرخی آسمان پیش از آفتاب (دامن گردون پر از خون جگر بینم به صبح) و علت غیرمنطقی و ادبی آن: گریستن ستاره‌ها به‌خاطر عشق یار (بس که در مهر تو اشک از چشم اختر می‌چکد)

ه) لف و نشر: لف ۱: آه ۲: بناگوش / نشر ۱: نیمه شب، نشر ۲: صبح

علت رد گزینیه‌ی «۲»: نبودن ایهام در بیت «الف» و نبودن حسن تعلیل در بیت «ب»

علت رد گزینیه‌ی «۳»: نبودن ایهام در بیت «د» و نبودن حس آمیزی در بیت «ب»

علت رد گزینیه‌ی «۴»: نبودن لف و نشر در بیت «الف»

تشبیه: کین و مهر به زنبور تشبیه شده است. / جناس: نیش و نوش / لف و نشر: لفها: کین و مهر - نشرها: نیش و نوش

تشریح دیگر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: تشبیه: _ / جناس: بر و تر / لف و نشر: لفها: آتش و آب _ نشرها: دل و چشم

گزینه‌ی «۲»: تشبیه: چون نگین / جناس: گردون و گردان / لف و نشر: _

گزینه‌ی «۴»: تشبیه: _ / جناس: _ / لف و نشر: _

بیت اول: فاقد استعاره / پارادوکس: ۱- اینکه مات (کیش و مات)، برد باشد و ۲- اینکه نیستی، هست باشد. = صفر استعاره - دو پارادوکس

بیت دوم: استعاره: ۱- گردن داشتن مرگ، ۲- از اسب پایین آمدن اقبال و ۳- اینکه اقبال، دست یار را می‌بوسد. / پارادوکس: ۱- تیغ حیات‌انگیز و ۲- اینکه گردن مرگ، بریده شود و مرگ، بمیرد! = سه استعاره و دو پارادوکس
بیت سوم: استعاره: ۱- «ماه» استعاره از چهره‌ی یار، ۲- «سایه» استعاره از خط مشکین و ۳- «آفتاب» استعاره از رخ یار / پارادوکس: سایه‌انداختن روی آفتاب، متناقض‌نما است. = سه استعاره و یک پارادوکس
بنابراین، در ابیات مجموعاً شش استعاره و پنج متناقض‌نما (پارادوکس) یافت می‌شود.

۱) شهریار، از بزرگ‌ترین شاعران «غزل‌سرای» معاصر است.

۲) شهریار، از غزل‌سرایان نامی، به‌ویژه «حافظ» تأثیر فراوان پذیرفته است.

۳) بیت مذکور سروده‌ی ملک‌الشعراى بهار است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تصحیح موارد نادرست به شکل زیر خواهد بود:
بی‌بال پریدن: قیصر امین‌پور / زمستان ۶۲: اسماعیل فصیح / ظهور: علی مؤذنی

لف و نشر: روشن تیره / عارض زلف / روی پری رای اهریمن
لف ۱ لَف ۲ تیره ۱ نشر ۲ عارض ۱ نشر ۲ زلف ۱ نشر ۳ روی پری ۳ نشر ۴ رای اهریمن ۴ نشر

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

آ	ر	ش	ن	ت	ر	ع	ز	ض	ز	ف
-	-	U	U	-	U	-	U	U	-	-
چُن	ر	ی	پَ	رِ	ئِ	رَا	یِ	اَهِ	رِیَ	مِن
-	-	U	U	-	U	-	U	-	-	-

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

از	فی	ض	خا	د	شی	هاست	رن	گی	نی	ی	ک	لا	مم
-	-	U	-	U	-	-	-	-	f	U	U	-	-
									↓	↓			
									U	-			
چُن	غذ	چ	صد	ز	با	نم	از	بی	ز	با	ن	ی	خیش
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	f	U	U
									↓	↓			
									U	-			

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

پارادوکس: صد زبان بودن در عین بی‌زبانی.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی ابیات به جهت داشتن آرایه تضاد و پارادوکس:

(۱) فاقد تضاد و یارادوکس؛ «زهرة به آب کردن» کنایه از «ترساندن» است.

(۲) تضاد بین حضور $\neq$ غیبت / روند $\neq$ آیند

(۳) پیارادوکس در «درمان ز درد داشتن» - «با درد تازه، درمان را تازه گرداندن»

(۴) تضاد بین گل $\neq$ خار

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آثار این گزینه همگی مربوط به دوره‌ی معاصر پس از انقلاب می‌باشند، خواب ارغوانی

مجموعه شعر سیدعلی موسوی گرمارودی، زمین سوخته رمانی از احمد محمود، ضیافت از مجموعه داستان‌های سیدمهدی شجاعی و مهاجر کوچک به قلم محمدرضا سرشار است.

گزینه‌ی «۱»: دوره‌ی انقلاب - دوره‌ی انقلاب - دوره‌ی معاصر (پیش از انقلاب) - دوره‌ی انقلاب

گزینه‌ی «۲»: دوره‌ی معاصر (پیش از انقلاب) - دوره‌ی انقلاب - دوره‌ی بیداری - دوره‌ی بیداری

گزینه‌ی «۳»: دوره‌ی بیداری - دوره‌ی معاصر (پیش از انقلاب) - دوره‌ی معاصر (پیش از انقلاب) - دوره‌ی بیداری

- الف) اولین کنگره‌ی نویسندگان و شاعران در تیرماه ۱۳۲۵ (دوره‌ی دوم) تشکیل شد.
 ب) در دوره‌ی چهارم جریان‌های ادبی پیشین به کمال می‌رسند.
 ج) سمبولیسم اجتماعی در دوره‌ی سوم رواج یافت.
 د) مربوط به دوره‌ی سوم است.
 هـ) مربوط به دوره‌ی اول است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۲»: «کشتی پهلوگرفته» اثر سیدمهدی شجاعی است.
 گزینه‌ی «۳»: «بدوک» فیلمنامه‌ای از سیدمهدی شجاعی است.
 گزینه‌ی «۴»: «زمستان ۶۲» نوشته‌ی اسماعیل فصیح و «ملاقات در شب آفتابی» از علی مؤذنی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. علت رد سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: در بیت «الف» تلمیح وجود ندارد. بیت «ب»، به معجزات حضرت موسی (ع) و حضرت عیسی (ع) اشاره دارد.
 گزینه‌ی «۳»: در بیت «ت» متناقض‌نما وجود ندارد. در بیت «پ»، «سوی بی‌سویی» و در بیت «الف»، (زهری که مانند شکر خوب است) متناقض‌نما هستند.
 گزینه‌ی «۴»: آرایه‌ی تشبیه در بیت «الف» (چون شکر) و در بیت «ت» (بحر جانان) وجود دارد. در بیت «ب» جملات اسنادی هیچ‌کدام اساس شباهت ندارد. در بیت «پ» فرآیند تشبیه (مانند کردن) اتفاق نیفتاده است. (رونده ... مانند خاطر گمراه ... نیست!)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی آرایه‌ها:

- تضاد ب: رفت $\neq$ ماند
 تضمین د: تضمین مصراع «در دو چشم من نشین ای آن‌که از من من‌تری» از مولوی در بیت.

تناقض الف: ایمان بودن کفر

- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. استبداد استعماری در سایه‌ی قدرت و سلطه‌ی جهان غرب عمل می‌کرد و استبداد قومی و قبیله‌ای می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ۱) سکه‌های مغولی منقوش به آیات قرآنی به هضم گروه مهاجم در فرهنگ خود و به خدمت گرفتن آن اشاره می‌کند.
 ۲) مفهوم ناتوی فرهنگی به مرحله‌ی استعمار فرانو مرتبط است.
 ۳) در قرن نوزدهم تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کروی زمین به ۶۷ درصد رسید.
 ۴) بازی رایانه‌ای که در آن حمله به ایران و مناطقی از تهران شبیه‌سازی شده با استعمار فرانو مرتبط است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه‌ی تغلب می‌نامد. او در تعریف این نوع جامعه می‌نویسد: مردم این جامعه به دنبال غلبه و سیطره یافتن به سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند این نوع مدینه در اندیشه فارابی با انواع دیدگاه‌های استعماری و امپریالیستی همخوانی دارد و در گذشته نیز از طریق جهان‌گشایی و امپراتوری تحقق می‌یافته است.

اوج استعمار کهن (قدیم) در قرن ۱۹ بود که در آن دوره تصرفات اروپاییان از ۳۵ درصد کره زمین به ۶۷ درصد رسید.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در صورت نبودن عدالت حقوق انسان‌ها پیمال می‌شود. در صورت نبودن معنویت برای افراد بحران‌های روحی و روانی به وجود می‌آید و در صورت نبودن تعهد و مسئولیت انسان‌ها منفعل شده و زمینه‌ی نفوذ سلطه‌گران بر آنها فراهم می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فرهنگ سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد.

آزادی همواره رهایی از یک امر برای رسیدن به امر دیگر است.

در فرهنگ‌های جبرگرا انسان محکوم به سرنوشتی محتوم است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. موارد ۲ و ۳ کاملاً صحیح می‌باشند (تأیید گزینه‌ی ۴).

فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌های ایجاد کند. اما دقت کنید: پاسخگویی بر سولات ثابت و متغیر بشر نیازمند ویژگی عقلانیت در فرهنگ مطلوب برای جهانی شدن است (رد گزینه‌های ۲ و ۳).

فرهنگی که بر حقانیت تأکید نداشته باشد نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش و ارزش‌های مختلف داشته باشد و در نتیجه نمی‌تواند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کند (رد گزینه‌های ۱ و ۳).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. وقتی که کسی کتاب شعری می‌نویسد و آن را چاپ می‌کند فعالیت اجتماعی انجام داده، لب‌خند زدن به یک کودک نوعی مهرورزی است که از جهان فردی وارد جهان اجتماعی می‌شود. سخنرانی کردن نیز یک فعالیت اجتماعی است. داشتن هر نوع ایده‌ای در سر و ذهن، فعالیت فردی است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم. با شکل‌گیری استعمار و نفوذ دولت‌های غربی در کشورهای اسلامی، جریان اجتماعی روشنفکران شکل گرفت.

اعضای جهان اجتماعی حالت فعال و خلاق خود را در گزینش عناصر فرهنگی خویش از دست می‌دهند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ارزش‌ها، در قلمرو حقیقی براساس آگاهی با جهل مردم نسبت به آنها تعیین نمی‌شود - در قلمرو آرمانی و واقعی، ارزش‌ها محصول آگاهی، خواست و عمل مردم است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌های نادرست:

الف: فهم هر کنش مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.

ب: ارزش‌هایی که مردم یک جامعه از آن جانب‌داری می‌کنند و رعایت آن‌ها را لازم می‌دانند اما در عمل ممکن است برخی از آن‌ها را نادیده بگیرند، قلمرو آرمانی جهان اجتماعی را شکل می‌دهد.

- لازمه‌ی شناخت پدیده‌های اجتماعی، شناخت درست و توأمان تفاوت‌های فردی - اجتماعی و وجوه مشترک انسان‌هاست.
- تنوع و تکثیر معانی موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود، بنابراین برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌های کیفی رفت که این تنوع و تفاوت‌ها را در نظر می‌گیرد.
- برخی کشورهایی که زیر نفوذ بلوک غرب بودند، دولت غاصب اسرائیل را به رسمیت می‌شناختند و یا با آن سازش می‌کردند.

- مهم‌ترین پیامد انقلاب اسلامی ایران در جهان اسلامی ایران در جهان اسلام، جنبش‌ها و انقلاب‌های گسترده‌ی مردم در کشورهای عربی از سال ۱۳۸۹ ه.ش است که تاکنون به سقوط قدرت‌های سیاسی در چهار کشور عربی منجر شده است.
- آرمان‌های جهان اجتماعی در ارزش‌ها متبلور می‌شود.

- مورد هیتلر تبعیت با رضایت و مورد استالین تبعیت با کراهت (ردّ گزینه‌های ۳ و ۴).
- در رویکرد تبیینی (ردّ بخش آخر گزینه‌های ۱ و ۳) ما می‌توانیم جامعه و پدیده‌های اجتماعی را مانند پدیده‌های طبیعی با روش حسی و تجربی بررسی کنیم. در بررسی پدیده‌های طبیعی ما می‌توانیم نتایج مطالعه در یک محیط طبیعی را به سایر محیط‌ها و پدیده‌های طبیعی تعمیم بدهیم. مثلاً اگر آب در یک زمان یا در یک مکان در صد درجه به جوش می‌آید در زمان و یا مکان دیگری هم در همان صد درجه به جوش می‌آید. حالا رویکرد تبیینی که با همین نگاه جامعه و پدیده‌های اجتماعی را بررسی می‌کند معتقد به تعمیم نتایج مطالعه یک جامعه و فرهنگ به سایر جوامع و فرهنگ‌ها هست. ولی باید در نظر داشت ما نمی‌توانیم پدیده‌های اجتماعی را مانند پدیده‌های طبیعی که قابل مشاهده و مستقل از ما هستند بررسی کرد، زیرا بعضی از پدیده‌های اجتماعی از جمله ارزش‌ها و عقاید قابل مشاهده نیستند و با روش حسی و تجربی غیرقابل بررسی هستند و همچنین فرهنگ‌های مختلف ارزش‌ها و عقاید مختلف دارند و ما نمی‌توانیم نتایجی را که از مطالعه و بررسی یک جامعه به دست آورده‌ایم، به همه‌ی جوامع دیگر تعمیم بدهیم.

- ماکس وبر معتقد بود کنش اجتماعی، معنادار است و پدیده‌های معنادار را نمی‌توان همانند پدیده‌های طبیعی، از طریق حواس مطالعه کرد، بلکه باید معنای آن‌ها را فهمید.
- رویکردی تفسیری در تقابل با رویکرد تبیینی بر این باور است که کنشگران براساس معنایی که در ذهن دارند، دست به عمل می‌زنند.
- تنوع و تکثر معانی، موجب پیچیدگی کنش‌های انسانی و دشواری فهمیدن معانی آن‌ها می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای پی بردن به هدف کنش، باید به ذهن کنشگر راه یابیم و برای فهمیدن دلالت‌های کنش، باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم. به عبارت دیگر، فهم هر کنشی، مستلزم دسترسی به معنای ذهنی (فردی) و معنای فرهنگی (اجتماعی) نهفته در آن است.
کنشگران فردی و جمعی، هم در معنای ذهنی و هم در معنای فرهنگی، فعال و خلاق‌اند. علاوه بر این، خلاق و فعال بودن انسان‌ها در تولید معانی، موجب پیدایش فرهنگ‌ها و جهان‌های اجتماعی مختلف می‌شود.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دانش جهان‌شمول (قوانین همه‌جایی و همیشگی) به رویکرد تبیینی مربوط است نه به رویکرد تفسیری که دانش محلی (این‌جایی و اکنونی) است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف و ب) صحبت در مورد نقشه ژنتیکی (بیان یک سن معین برای بروز یک ویژگی) به عوامل زیستی اشاره دارد.

ج، د، و) تاثیر محیط به بروز ویژگی‌ها با بیماری‌ها
هـ) اشاره به موارد پیش از تولد و جنینی به عوامل وراثتی و زیستی اشاره داد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تحلیل موارد نادرست:

الف) تفکر فرضیه‌سازی برای اولین بار در نوجوانی به وجود می‌آید.
ج) برای تبدیل شناخت فرد به اخلاق، او باید به باور نسبت به آن رسیده باشد.
د) در روند طبیعی زندگی انتظار می‌رود نوجوان برای رسیدن من آرمانی تلاش کند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. آگاهی از این‌که انسان موجودی اجتماعی است در فرایند رشد به تدرج حاصل می‌شود و کودک را اجتماعی‌تر می‌کند.

تمایل نوجوان به این‌که بیشتر خود را در کنار دوستانش بگذراند به رشد اجتماعی او اشاره دارد.
شنیدن قصه عاملی بیرون از فرد است و مصداقی برای عامل محیطی رشد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مبنای استدلال در دوران کودکی، واقعیت‌های ملموس و بیرونی است. در حالی که نوجوانان فرضیه‌سازی می‌کنند و در پیش‌بینی یک موقعیت، از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند.
کودکان براساس پردازش ادراکی یعنی ویژگی‌های حسی و فیزیکی عمل می‌کنند. در حالی‌که پردازش غالب نوجوانان مفهومی است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در اسلام مراحل رشد تا ۲۱ سالگی به سه مرحله تقسیم می‌شود که هفت سال اول کودک آقا و سرور است و در هفت سال دوم فرمانبردار و در هفت سال سوم وزیر و مشاور است.
منظور از رشد در دوره کودکی از زمان تولد تا ۱۱، ۱۲ سالگی است. بسیاری بر این باور هستند که روان‌شناسی فقط خصوصیات دوره کودکی را بررسی می‌کند، اما روان‌شناسی رشد مطالعه علمی انسان از زمان انعقاد نطفه تا پایان زندگی اوست.

رشد شناختی به رشد توانایی‌های مرتبط با فرایندهایی مانند توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر چند رشد درک اخلاقی به شکل‌گیری شناخت وابسته است، اما در بسیاری موارد به رفتار اخلاقی منجر نمی‌شود. شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.
رسش یا پختگی به عنوان یک عامل درونی تأثیرگذار بر رشد است نه عامل بیرونی.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود. در بیشتر موارد آنها با توجه به دانش و تجربه‌های قبلی و با استفاده از قوه تخیل خودشان سعی می‌کنند پاسخ‌های اولیه و تا حد امکان سنجیده‌ای به مسئله‌های علمی بدهند که به این پاسخ‌ها فرضیه می‌گویند.
فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.

منظور از توصیف بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چپستی مفهوم و موضوعی است که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم.

انسان‌ها برای پاسخ به سؤالات خود و برای کسب معرفت از منابع و روش‌های گوناگون استفاده می‌کنند مانند عقل و شهود و علوم تجربی و ... که فیلسوفان بیشتر از روش عقلی استفاده می‌کنند.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. با وجود اینکه بیشترین برخورد با آزمون را افراد عادی دارند، اما اجرا، نمره‌گذاری و تفسیر فقط باید توسط متخصص انجام گیرد و نتیجه به شرطی معتبر است که با تکرار آزمون به نتایج یکسان برسیم.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. الف) کودک در ۸ ماهگی ترس از غریبه دارد.
ب) در دوره دبستان کودکان علاقه‌مند به بازی با هم جنس‌های خود هستند.
ج) بازی‌های موازی در ۴/۵ سالگی اتفاق می‌افتد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. شناسایی و پیش‌بینی تغییرات در طول زندگی فراخفای زندگی نام دارد. در روان‌شناسی به رفتارهایی که وابسته به آمادگی زیستی است، ریش یا پختگی گویند.
یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر زیادی دارد.
رشد شناختی، به رشد توانایی‌های مرتبط با فرآیندهایی همچون توجه، ادراک، حافظه، استدلال، قضاوت، حل مسئله، تصمیم‌گیری و توانایی‌های زبانی کودک اطلاق می‌شود.
با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان، هیجانات ساده مانند ترس و خشم و محبت به هیجانات مرکب مانند احساس پشیمانی، سپاسگزاری و ترحم تعمیم می‌یابد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. الف) رشد اجتماعی کودک ← سیر اولیه، بازی‌های موازی، مرحله ثانویه ← دوره دبستان
ب) هیجانی
ج) رشد شناختی ← ادراک، استدلال، توانایی‌های زبانی

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شناخت عالی شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری می‌شود که در گزینه مذکور علی‌فراوند حل مسئله را انجام داده است. در سایر گزینه‌ها به ترتیب به ۱- احساس، ۲- توجه و ۳- حافظه که از مصادیق شناخت پایه هستند اشاره شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. روان‌شناسی: علم مطالعه رفتار و فرایندهای ذهنی ← به هر نوع فعالیت مورد مشاهده‌ی جان‌دار رفتار می‌گویند که مختص انسان نیست. اما فرایندهای ذهنی که به شکل مستقیم قابل مشاهده نیستند، فقط مختص انسان می‌باشند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پیچیدگی و دشواری توصیف و تبیین، برعکس علوم تجربی بالا است، در سایر گزینه‌ها به موضوعات تجربی اشاره شده است (گزینه ۱ نیز می‌تواند هم از منظر روان‌شناسی و هم از منظر تجربی بررسی گردد، اما ارجحیت با گزینه‌ای است که به صراحت و دقت بالاتری به علم روان‌شناسی اشاره کرده است).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مسئله - فرضیه - اصل یا قوانین - نظریه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: إِنَّ: همانا (می‌تواند ترجمه نشود!) / تَبَادُل: تبادل، رد و بدل کردن / لُغَاتِ الْعَالَم: زبان‌های جهان. يَجْعَلُهَا غَنِيَّةً: آنها را بی‌نیاز می‌سازد. خطاهای سایر گزینه‌ها:
۱) اگر (معادل «إِنَّ» است نه «إِنَّ»). - رَدّ و بدل شوند («تَبَادُل» مصدر و در نتیجه اسم است نه فعل!) - آن (اضافی است).
۳) موجب می‌شود (معادل فارسی «يُسَبِّبُ» است و نه «يَجْعَلُ»!)
۴) چنانچه (معادل «إِنَّ» است نه «إِنَّ»). - انجام شود (اضافی است). - غنی می‌شوند («يَجْعَلُهَا» فعل معلوم است نه مجهول، زیرا ضمیر «ها» مفعول است).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کلمات مهم: أَنْفَقُوا: انفاق کنید / رَزَقْنَاكُمْ: به شما روزی دادیم / قَبْلَ أَنْ يَأْتِيَ: پیش از آنکه بیاید / يَوْمَ لَا بَيْعٌ فِيهِ: روزی که در آن فروشی نیست. / وَ لَا خُلَّةٌ: و نه دوستی
خطای سایر گزینه‌ها:

- (۱) روزی شما شده است (معادل فارسی «رَزَقْنَاكُمْ» نمی‌باشد!) - فرا رسیدن («أَنْ يَأْتِيَ» فعل است نه مصدر!)
(۳) انفاق کردید. («أَنْفَقُوا» فعل امر مخاطب است نه ماضی!) - روزیتان شده است. (مانند ۱)
(۴) انفاق کردید. (مانند ۳)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شاخه‌ای دیگر («غصون» جمع است نه مفرد) / می‌تواند («استطاع» ماضی است) / ۱۰۵ (مئة و خمسين: ۱۵۰).
(۳) پوشش خاص (ضمیر «ه» در «غِشَاءُ الْخَاصِّ» ترجمه نشده) / باز شد («فَتَحَ» معلوم است نه مجهول.) / شاخه‌هایی («غصن» مفرد است) / پرواز کرد (قفز: پرید) / بپرد (أَنْ يَطِيرَ: پرواز کند) / ضَمْنًا «أَكْثَرُ» ترجمه نشده است.
(۴) می‌پرد و می‌تواند («قفز و استطاع» هر دو ماضی هستند) / «أَكْثَرُ» مانند (۳)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) پیش فرستادید («تَقَدَّمُوا» فعل شرط و مضارع است نه ماضی) / یافتید («تَجَدَّوْا» جواب شرط و مضارع است نه ماضی).
(۲) اگر (اضافی است) / خوبی‌ها («خیر» مفرد است نه جمع) / خدایش («اللَّهُ» ضمیر ندارد).
(۴) اگر (معادل درستی برای «ما» شرطیه نیست.) / مِنْ (ترجمه نشده است.) / خواهید یافت (دلیلی برای مستقل ترجمه کردن «تجدوا» وجود ندارد).

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- «لَنْ» فقط بر سر فعل مضارع می‌آید و با ماضی نمی‌آید، اما در این گزینه همراه با فعل «يُسَوِّا» آمده که ماضی است.
دقت کنید «ب» در فعل «يُسَّ» جزئی از ریشه‌ی فعل است و نشانه‌ی مضارع نیست. (مضارع این فعل به صورت «يُبَاسُّ» می‌آید).

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- ترجمه‌ی عبارت: «کشاورزی که در مزرعه‌ی گندم کار می‌کرد، موضوع را برای ما توضیح داد!»، بنابراین «القضية» مفعول و معرفه است و «فَلَاخٌ» فاعل و نکره است.
تشریح سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی «۱»: «حامد» فاعل و معرفه (اسم عَلَم) است.
گزینه‌ی «۲»: «الزَّمِيلَات» فاعل و معرفه (با «ال») است.
گزینه‌ی «۴»: «اللَّهُ» فاعل و معرفه (اسم عَلَم) است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

- هرگاه پس از یک اسم معرفه‌ی «ال» دار، موصول خاص (الَّذِي، الَّتِي، الَّذِينَ و ...) بیاید، آن اسم معرفه، شبیه اسم‌های نکره (همراه با «ی») ترجمه می‌شود: (المفردات الَّتِي ...، واژگانی که ...)

نکته‌ی مهم درسی:

جواب شرط اگر جمله‌ی اسمیه یا فعل امر و نهی باشد، حتماً باید با حرف «فَ» شروع شود.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: «من» ادات شرط، «یستغفر» فعل شرط و «یدخل» جواب شرط است که به درستی رعایت شده و نیازی به آوردن حرف «فَ» هم نیست.

گزینه‌ی «۲»: «من» ادات شرط، «لا یتفکر» فعل شرط و «یعمل» جواب شرط است و نیازی به آوردن حرف «فَ» هم نیست.
گزینه‌ی «۳»: دقت کنید اگر قرار بود «هو النبی الأکرم» جواب شرط باشد، در ابتدایش باید حرف «فَ» می‌آمد، بنابراین جواب شرط نیست، ترجمه: «کسی که برانگیخته شد تا بزرگواری‌های اخلاق را کامل کند (او) پیامبر اکرم بود (است).» («من» موصولی داریم.)

گزینه‌ی «۴»: «من» ادات شرط، «اجتهدَ» فعل شرط و «لا یندم» جواب شرط و مضارع منفی است و نیازی به آوردن حرف «فَ» هم نیست.

در این گزینه، «من» ادات شرط، «أصلح» فعل شرط و جمله‌ی «جزاء الجنة» که بر سر آن حرف «فَ» آمده، جواب شرط است که یک جمله‌ی اسمیه است و «جزاء» مبتدا و «جنة» خبر آن است. ترجمه: «هر کس میان خود و پروردگارش را اصلاح کند، پاداشش بهشت پرنعمت است.»
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در این عبارت «من» ادات شرط، «إستمع» فعل شرط و فعل ماضی «فَهِمَ» جواب شرط است که شاید آن را با «ف + ه» اشتباه گرفته‌اید!

ترجمه: «هرکس به سخن معلّمان خود به دقت گوش دهد، درس را خوب می‌فهمد.»

گزینه‌ی «۲»: در این عبارت «من» ادات شرط، «یعمل» فعل شرط و فعل مضارع «تُغْفَر» جواب شرط است. ترجمه: «هرکس کارهای خیر و نیک انجام دهد در حالی که باایمان باشد، بدیهایش بخشیده می‌شود.» [توجه: «و هو مؤمن» جمله‌ی حالیه است و جواب شرط نیست، چرا که اگر قرار بود جواب شرط باشد، بر سر «هو» باید حرف «فَ» می‌آمد، نه «و»!]
گزینه‌ی «۴»: در این عبارت ادات شرطی وجود ندارد تا جواب شرط داشته باشیم! «ما» از نوع «نفی» و «ما حاول» فعل ماضی منفی است. ترجمه: «برادر بزرگم قبل از این مسابقه زیاد تلاش نکرد، لذا او در آن شکست خورد.»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در این گزینه، فعل شرط و جواب شرط ماضی هستند و می‌توانیم فعل شرط را به‌صورت «مضارع التزامی یا ماضی ساده» [اجتهد: تلاش کند، تلاش کرد] و جواب شرط را به‌صورت مضارع اخباری ترجمه کنیم و زمان آن‌ها تغییر می‌کند. تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۳»: در این گزینه‌ها، اسلوب شرط (فعل شرط + جواب شرط) دیده نمی‌شود.

گزینه‌ی «۲»: در این گزینه اسلوب شرط وجود دارد، ولی فعل شرط و جواب شرط مضارع هستند و برای ترجمه‌ی آن‌ها، فعل شرط را به‌صورت مضارع التزامی و جواب شرط را به‌صورت مضارع اخباری ترجمه می‌کنیم و زمان آن‌ها تغییری نمی‌کند.
نکته‌ی مهم درسی:

اگر فعل شرط یا جواب شرط ماضی باشد، می‌توانیم فعل شرط را به‌صورت مضارع التزامی و جواب شرط را به‌صورت مضارع اخباری ترجمه کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۲»: «أطفال» به معنای «کوکان، بچه‌ها» است و برای «فرزندان» مناسب نمی‌باشد، در این گزینه «الصَّغِير» نیز نادرست است، چون صفت باید در جمع بودن از موصوف خود تبعیت کند.

گزینه‌ی «۳»: فعل مضارع منفی به معنای (فرق نمی‌گذارد) به کار رفته است نه فعل نهی، در این گزینه «عند» نیز نامناسب است.

گزینه‌ی «۴»: «والدان مؤمنان» نکره و به معنای (پدر و مادر با ایمانی) است و نادرست است، در این گزینه «الصَّغِير» نیز مفرد به کار رفته و نادرست است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی پاسخ «سراباً» که مستثنی است از اسم «شیئاً» جدا شده در نتیجه «شیئاً» مستثنی‌منه است که در این جمله حذف نشده است. سایر گزینه‌ها مستثنی‌منه ندارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

ترجمه‌ی عبارت: قلم‌هایی در کیفم دارم که (کسی) جز دوستم آن‌ها را ندید!
(فقط دوستم آن‌ها را دید). مستثنی‌منه در این جمله محذوف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: از روزهای کودکی‌ام روزی را به‌جز آنچه باعث شادی‌ام بود به یاد نیاوردم! (مستثنی‌منه ← یوماً)

گزینه‌ی «۲»: شاعر قصیده‌ای ندارد جز آنچه در وصف پادشاه سروده شده است! (مستثنی‌منه ← قصیده)

گزینه‌ی «۳»: در شهر پیرمردی را نمی‌بینم جز آنکه به گردش علمی پرداخت! (مستثنی‌منه ← شیخاً)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

«يلعبون» خبر «كان» و «مسرورين» حال برای توصیف حالت «الأولاد» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: در عبارت داده شده، حال به‌کار نرفته است، «مُمطراً» خبر افعال ناقصه است.

گزینه‌ی «۳»: «رجل» مرجع حال و از اعضای بدن است، لذا باید حال برای آن به‌شکل مؤنث بیاید، در حالی که حال به‌صورت مفرد مذکر آمده است.

گزینه‌ی «۴»: حال جمله‌ی اسمیه شامل «مبتدا + خبر» است و خبر، اگر اسم باشد، باید به‌صورت مرفوع بیاید، در حالی که در گزینه‌ی «۴» خبر منصوب آمده است. (شکل درست: و هو محزون)

ترجمه متن:

خورشید بدن‌ها را می‌سوزاند و شیری در جنگل احساس گرسنگی زیادی می‌کرد. آن شیر از جایش بلند شد و این‌جا و آن‌جا به دنبال غذایی گشت تا به آن گرسنگی خود را برطرف کند. پس [چیزی] جز یک خرگوش کوچک پیدا نکرد. آن را گرفت و با خودش فکر کرد، در حالی که می‌گفت: «این حیوان، معده‌ی من را پُر نخواهد کرد!» در این هنگام آهویی را دید که دور از او راه می‌رفت. پس مجدداً با خود فکر کرد: «به جای این خرگوش، آن آهو را خواهم گرفت و آن را می‌خورم.» و این چنین خرگوش را رها کرد و با بیشترین سرعت به سمت آهو روانه شد تا او را شکار کند اما آهو با سرعت بیشتری فرار کرد و از چشم‌ها پنهان شد. پس شیر داستان احساس پشیمانی و تأسف کرد و گرسنه ماند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) شیر نتوانست آهو را شکار کند.
- (۲) داستان زمانی اتفاق افتاد که خورشید غروب کرده بود.
- (۳) شیر برای شکار آهو تلاش کرد اما سرعت آهو بیشتر بود.
- (۴) شیر در پایان نتوانست نیازش را برطرف کند.

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

(۱) تکبر و سرباز زدن	(۲) شیر و خرگوش
(۳) گرسنگی و غذا	(۴) حرص و آز

ترجمه‌ی گزینه‌ها:

- (۱) هر کس به زیاد طمع ورزد، به اندک [هم] دست نمی‌یابد.
- (۲) انسان حریص است بدانچه از آن منع شده است.
- (۳) یک گنجشک در دست بهتر از ده‌تا روی درخت است. [سیلی نقد به از حلوای نسیه]
- (۴) قناعت گنجی است که پایان نمی‌پذیرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «یشعر»: احساس می‌کند، [در متن کان یشعر: احساس می‌کرد] از نظر معنایی نیاز به مفعول ندارد، در متن هم مفعول نگرفته پس فعلی لازم است نه متعدی.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «جائعاً» نقش حال مفرد دارد. فعل قبل از این اسم یعنی «بقی» لازم است و اصلاً مفعول نمی‌گیرد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۳»، «الساسانیین» نقش مضاف‌الیه را دارد، نه صفت!

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ترتیب و توالی رویدادهای مزبور بدین صورت است:

- (۱) در تنگنا قرار دادن ابوطالب توسط مشرکان برای عدم حمایت از برادرزاده خود (ب)
- (۲) پناه بردن بنی هاشم به شعب ابی طالب (الف)
- (۳) از دنیا رفتن حضرت خدیجه و حضرت ابوطالب (د)
- (۴) رفتن رسول خدا به طائف در جست‌وجوی یافتن مردمانی با آمادگی بیشتر برای پذیرش اسلام. (ج)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کتاب (اخبار الطوال) از نمونه‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی است. مورخ در این روش ناچار به

گزینش و انتخاب است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درباره تاریخ‌نگاری روایی است.

(۲) درباره تاریخ‌نگاری تحلیل است.

(۳) درباره تاریخ‌نگاری روایی است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. تشریح عبارت‌های نادرست:

(ج) تداوم تاریخ‌نگاری عمومی تا اواخر عصر قاجار بوده است.

(د) سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی پیشینه‌ی دیرینه‌ای داشت. اما در دوره‌ی مغولان رونق و رواج بسیاری یافت.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. عبارت‌های ذکر شده در گزینه‌ها به ترتیب مربوط به این روش‌های تاریخ‌نگاری است:

(۱) تحلیلی - تحلیل

(۲) ترکیبی - ترکیبی

(۳) ترکیبی - روایی

(۴) تحلیل - ترکیبی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مورخانی مانند مسعودی برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی از اخبار و گزارش‌های تاریخی

به مسافرت می‌رفتند و مکان رویدادها را از نزدیک بررسی می‌کردند.

یکی از نمونه‌های تاریخ‌نگاری براساس روش موضوع محوری، کتاب مروج الذهب و معادن الجواهر نوشته مسعودی است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. فتوح البلدان از نمونه‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی است که در آن مورخ ناچار به گزینش و

انتخاب است و امکان دارد که برخی از جنبه‌های خبر از چشم او دور بماند.

گزینه‌های ۲ و ۳ درباره تاریخ‌نگاری روایی و گزینه‌ی ۴ نیز درباره تاریخ‌نگاری تحلیلی است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اقدام رضاشاه در اسکان اجباری عشایر، ضمن ایجاد نارضایتی و خشم در بین عشایر، از رونق

دامداری کشور کاست و باعث شد که کشور ما از نظر دامی به بیگانه نیازمند شود.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بی‌نتیجه ماندن قرارداد ۱۹۱۹، این نکته را به انگلیسی‌ها یادآور شد که به دلیل آگاهی مردم،

نمی‌توان ایران را مانند هندوستان به خاک بریتانیا اضافه کرد. در نتیجه مأموران انگلستان در ایران تصمیم گرفتند تا

شخص مورد اعتماد خود را به حکومت برسانند تا از طریق او بتوانند به صورت غیرمستقیم اهداف خود را در ایران پیاده کنند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نخستین اولویت‌ها پس از انقلاب می‌جی، تغییر وضع ناتوان ژاپن در رویارویی با خطر

جهانگشایی غربی و جبران عقب‌ماندگی‌های نظام قبلی بود. اما در پاسخ به این نیاز اساسی، کشورهای غربی در سرمشق

قرار دادند و گمان می‌کردند که هیچ ملت آسیایی نمی‌تواند از ریشه‌های اصیل خودش دژی بسازد که بتواند برابر طغیان

و تهاجم غرب مقاومت کرده یا با آن‌ها رقابت کند.

پس از اشغال ایران توسط نیروهای متفقین، رضاشاه به فرمان انگلیسی‌ها و به سرعت استعفایش از سلطنت را نوشت و به جزیره موریس در جنوب غربی اقیانوس هند تبعید گردید.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مرزهای سیاسی و اداری بر مبنای انتخاب و تصمیم‌گیری انسان‌ها تعیین می‌شوند و معمولاً بر مرزهای نواحی طبیعی و انسانی منطبق نیستند.

در عبارت «الف» نیز پدیده‌ی گلفشان‌ها که می‌تواند یک ناحیه‌ی طبیعی باشد در دو استان هرمزگان و سیستان و بلوچستان وجود دارند و با مرزهای سیاسی استان‌ها منطبق نیستند. گرچه انسان‌ها با پیشرفت در دانش و تولید ابزار و فناوری بر محیط‌های طبیعی غلبه کرده و این محیط‌ها را در اختیار گرفته‌اند، با وجود این، محیط‌ها و نواحی طبیعی همواره زندگی مردم را تحت تأثیر قرار داده است. در عبارت «ب» نیز آب‌وهوا عوامل کنترل‌کننده‌ی فعالیت‌های روزانه و همچنین طولانی‌مدت زندگی انسان‌ها شده است.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. دقت کنید مناسب‌ترین عبارت برای متن داده شده، در گزینه‌ی «۲» آمده است، در نواحی انسانی، به سختی می‌توان حدود مرزها را تعیین کرد، همین عامل سبب شده است که یک ناحیه‌ی مختلط زبانی در مجاورت مرز ایالات متحده‌ی آمریکا و مکزیک دیده شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کانون ناحیه، مرزهای ناحیه: هر ناحیه‌ی جغرافیایی دارای کانون یا مرکزی است که بیشترین عوامل وحدت و همگونی در آن وجود دارد.

تعیین مرزهای دقیق نواحی دشوار است: تعیین مرز نواحی در نواحی زبانی و قومی دشوارتر از نواحی طبیعی است. قلمرو و وسعت نواحی، متفاوت است: گاه یک بخش از یک روستا، یک شهر یا استان یا یک کشور است و گاه چند کشور و قاره را دربر می‌گیرد. مرزهای نواحی: قابل تغییرند.

مرزهای سیاسی و اداری معمولاً بر مرزهای طبیعی و انسانی منطبق‌اند.

معیارهای مربوط به عوامل طبیعی عبارت‌اند از ناهمواری، نوع خاک، پوشش گیاهی و کشت و معیارهای مربوط به عوامل انسانی عبارت‌اند از جمعیت، اقوام، دین، زبان، فرهنگ و نوع فعالیت اقتصادی. بقیه‌ی موارد با توجه به متن کتاب درست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. بازارهای شناور در بانکوک تایلند و ایجاد کارخانه‌های بزرگ و کوچک در امتداد محورهای

ارتباطی شهر تهران، نمونه‌هایی است که انسان‌ها نواحی را به وجود می‌آورند.

مردم نواحی گرم و خشک یا نواحی بسیار سرد، برای کنترل محیط از روش‌های متفاوتی استفاده می‌کنند یا احداث راه‌آهن در کشوری که نواحی مرتفع و کوهستانی دارند از نمونه‌های نواحی به فعالیت‌های انسان‌ها شکل می‌دهند است.

۱۱۸

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافیدان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. این معیارها ممکن است «عوامل طبیعی» یا «عوامل انسانی» باشد.

۱۱۹

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. محیط زمین ۳۶۰ درجه و یک دور چرخش آن ۲۴ ساعت طول می‌کشد. پس می‌توان کره زمین را به ۲۴ قاچ تقسیم کرد که هر قاچ ۱۵ درجه پهنا دارد. طبق نقشه پراکندگی ناهمواری‌های منطقه کوهستانی البرز و تالش فاصله این دو منطقه حدود ۴ درجه است که از نظر اختلاف زمانی بسیار کم است.

۱۲۰

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اختلاف طول: درجه $۶۰ = ۱۸ + ۴۲$

$$\frac{۶۰}{۱۵} = ۴ \quad \text{اختلاف زمان:}$$

۴ ساعت اختلاف زمان که چون شهر «ب» در غرب است ساعت آن کمتر است. توجه کنید که در محاسبه‌ی اختلاف طول به سبب آنکه هر کدام در یک نیمکره هستند (شرقی و غربی) اختلاف حاصل جمع آن‌ها است.

۱۲۱

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترویج پیاده‌روی و ایجاد مسیرهای پیاده‌رو، تشویق مردم به استفاده از خودروهای هیبریدی، تعیین محدوده‌های ممنوعه برای رفت‌وآمد خودروهای شخصی (طرح ترافیک) و ایجاد پارکینگ‌های طبقاتی از جمله کارهایی است که برای بهبود حمل‌ونقل شهری انجام می‌گیرد.

۱۲۲

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. برنامه‌ریزان تلاش کرده‌اند که برای مقابله با مشکلات حمل‌ونقل شهری تدابیری بیندیشند. گسترش حمل‌ونقل عمومی مهم‌ترین راهکار بهبود حمل‌ونقل شهری است.

۱۲۳

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی گزینه‌ی پاسخ: حمل‌ونقل ریلی به سرمایه فراوانی نیاز دارد اما بازدهی آن در آینده، هزینه سرمایه‌گذاری را جبران می‌کند، مسافر و بار بیشتری حمل می‌شود و ترافیک ندارد.

۱۲۴

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

$$۱۷ \times ۱۵ = ۲۵۵$$

$$۲۵۵ \div ۶۰ = ۴/۲۵^\circ$$

چون کرمانشاه در غرب تهران واقع شده و به نصف‌النهار مبدأ نزدیک‌تر است، پس طول جغرافیایی آن $۴/۲۵^\circ$ درجه کمتر از تهران است.

$$۵۱ - ۴/۲۵^\circ = ۴۶/۷۵ \approx ۴۷$$

۱۲۵

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مهم‌ترین کاربرد دستگاه‌های گیرنده‌ی جی‌پی‌اس (GPS) «تعیین موقعیت جغرافیایی و طول و عرض و ارتفاع مکان‌ها و زمان مورد نظر» است.

۱۲۶

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را دارد، مفهوم جزئی است. در مقابل، مفهوم کلی، مفهومی است که قابلیت انطباق بر بیش از یک مصداق را دارا است. با مفهوم جزئی نمی‌توان هیچ‌یک از روابط چهارگانه را ساخت (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). مفهومی که فقط قابلیت انطباق بر یک مصداق را داشته باشد، فقط جزئی است (رد گزینه‌ی «۲»).

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در طبقه‌بندی مفاهیم براساس نسبت‌های چهارگانه باید توجه داشت که مفاهیم موجود در هر طبقه نسبت به طبقه‌ی قبل خود، رابطه‌ی عموم و خصوص مطلق داشته باشند و مفاهیم موجود در هر طبقه نیز با یکدیگر رابطه‌ی تباین داشته باشند. حال می‌دانیم که هر عدد صحیح خود نوعی عدد گویا بوده و هر عدد گویا نیز عددی حقیقی می‌باشد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: صفت و ضمیر رابطه‌ی تباین دارند، نه عموم و خصوص مطلق.

گزینه‌ی «۲»: لوزی و مستطیل هر دو نوعی متوازی‌الاضلاع هستند.

گزینه‌ی «۳»: قیاس و تمثیل از اقسام مختلف استدلال می‌باشند و رابطه‌ی عموم و خصوص مطلق ندارند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. تشریح گزاره‌ها:

عبارت اول: در اینجا دو معنی از جمله قابل برداشت است، اول این‌که رضا از حمید بهتر است و دوم این‌که رضا از گوینده بهتر است و چون مرجع ضمیر «او» و همچنین «من» مشخص نیست، ابهام موجود می‌تواند باعث به وجود آمدن مغالطه شود.

عبارت دوم: لفظ «دور از تو» دو معنای مشترک در لفظ دارد و مشترک لفظی محسوب می‌شود. یک معنا «دور بودن از کسی» و معنای دیگر «دور از جان کسی» (دعایی) است. این عبارت، ممکن است مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری هم باشد، اما طبق گزینه‌ها، گزینه‌ی «۴» صحیح است.

عبارت سوم: منظور فرد اول از «سفر»، مسافرت است، ولی فرد از این کلمه ماه «صفر» را برداشت کرده است که از مصادیق مغالطه‌ی نگارشی می‌باشد.

بنابراین گزینه‌ی «۴» جواب صحیح این تست است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. حافظ اول چون در مقام بیان نام یک شخص است به همین دلیل جزئی می‌باشد، لکن سایر کلمات اشاره به شخص یا شیء معین ندارد و همگی دارای مصادیق متعدد می‌باشند، پس کلی هستند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. چون تصور و تصدیق هر دو زیرمجموعه‌ی علم هستند، پس رابطه‌ی میانشان تباین است. کلاس و مدرسه فاقد مصداق مشترک هستند. دقت داشته باشید درست است که کلاس از نظر فیزیکی داخل مدرسه است، اما برای تشخیص نسبت‌های چهارگانه باید به مصداق نگاه کرد، به عبارت دیگر هیچ مدرسه‌ای کلاس نیست و هیچ کلاسی مدرسه نیست. با توجه به جزئی بودن دماوند هیچ‌یک از نسبت‌های چهارگانه برقرار نیست.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مغالطه‌ی موجود در صورت سؤال مغالطه‌ی ابهام در مرجع ضمیر است که مشابه آن در گزینه ۲ قابل مشاهده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. برای رسیدن به تصور معلوم از تعریف و برای رسیدن به تصدیق معلوم از استدلال کمک می‌گیریم که در تصدیق حکم و قضاوت وجود دارد لکن در تصور حکم و قضاوت نداریم.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. از آنجاکه خطای در الفاظ و معنای آن‌ها می‌تواند باعث خطای در اندیشیدن (تعریف و استدلال) شود، به مبحث الفاظ در منطق توجه خاصی می‌شود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. به کار بردن دلالت مطابقی به جای تضمینی و التزامی، به خطایی منتهی می‌شود که آن را «مغالطه‌ی توسل به معنای ظاهری» می‌نامند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. منظور از نوشیدن جام، نوشیدن چیزی است که داخل جام است. بنابراین از نوع دلالت تطابقی نیست. زیرا کسی خود جام را نمی‌نوشد. از طرفی مایع داخل جام حقیقتاً بخشی از خود جام نیست، پس دلالت تضمنی هم نیست.

دستم شکست: منظور بخشی است دست است.

ماشینم را دزد برد: منظور کل ماشین است.

خانهم را دزد برد: منظور وسایل خانه است.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کلمه‌ی فلسفه در ابتدا به معنای دوستداری دانایی و در نهایت مرادف با دانش شد. دغدغه‌ی برخی از سوفیست‌ها، که بیشتر به تعلیم سخنوری و وکالت اشتغال داشتند، بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود، این گروه پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این رو در استدلال‌های خود بیشتر از مغالطه کمک می‌گرفتند که به ظاهر به نظر می‌رسید، اما در واقع غلط بود.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شبیه این جمله فراوان است و ما گاه و بیگاه از آن استفاده می‌کنیم، اگرچه ممکن است از خاستگاه آن اطلاعی نداشته باشیم و ندانیم از چه تاریخی وارد فرهنگ بشریت شده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. اهدافی که ما برای زندگی مان انتخاب می‌کنیم، ریشه در باورهایمان دارند و نه برعکس، در گزینه‌ی «۳» گفته شده که اهداف مبنای باورها هستند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: استقلال در اندیشه به این معنی نیست که از راهنمایی‌های دیگران بهره نگیریم و همواره براساس رأس خود عمل کنیم.

گزینه‌ی «۲»: از نظر افلاطون و همان‌طور که در تمثیل غار بیان کرده است، کسی که به شناخت و تفکر فلسفی می‌رسد از سایه‌ها عبور می‌کند و به شناخت حقیقی که در واقع همان آزادی راستین انسان است، می‌رسد.

گزینه‌ی «۴»: استقلال در اندیشه و دوری از مغالطات هر دو از دستاوردهای تفکر فلسفی هستند و بنابراین کسی که به دومی رسیده باشد، یعنی می‌تواند به اولی نیز رسیده باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. فلسفه‌ی علوم اجتماعی یکی از شاخه‌های مهم فلسفه است. یکی از مسائل مورد توجه این شاخه از فلسفه این است که آیا جامعه اصالت و اهمیت دارد یا فرد. گزینه‌های «۱» و «۳» مربوط به علوم سیاسی می‌شوند و اساساً سؤال فلسفی نیستند. گزینه‌ی «۴» نیز به انسان‌شناسی فلسفی مربوط است نه فلسفه‌ی علوم اجتماعی.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. بررسی عبارت‌ها:

الف) امور عامه‌ی فلسفی عبارت‌اند از وجود و عوارض ذاتیه‌ی آن که هستی‌شناسی را تشکیل می‌دهند و این موضوع ریشه و اصل فلسفه تلقی می‌شود، در نتیجه این عبارت درست است.

ب) زمانی که احکام عام فلسفی را در حیطه‌ی موضوعات مختلف هم‌چون انسان و طبیعت و علم و ... بررسی می‌کنیم، در وادی فلسفه‌های مضاف وارد شده‌ایم. بنابراین این عبارت نیز صحیح است.

ج) محتوای این جمله برعکس نوشته شده است، کسی که در هستی‌شناسی موضوعی را بپذیرد، در انسان‌شناسی نیز توالی آن را خواهد پذیرفت، نه برعکس. بنابراین این عبارت غلط است.

د) پرسش «آیا زیبایی منحصر در زیبایی مادی است؟» یکی از مسائل مطرح‌شده در فلسفه‌ی هنر می‌باشد که از بخش‌های فرعی فلسفه می‌باشند.

بنابراین این گزینه نیز غلط است.

در نتیجه، گزینه‌ی «۲» جواب صحیح سؤال خواهد بود.

شناخت و اثبات موجودات مجرد (عقول) از طریق برهان عقلی ممکن است، اما وسیله‌ی ادراکی خود آن‌ها عقل نیست، بلکه آن‌ها حقایق امور را شهود می‌کنند.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. اوگوست کنت فیلسوف پوزیتیویست قرن نوزدهم به‌طور کلی عقل فلسفی و کار عقل در تأسیس فلسفه را کاملاً ذهنی خواند و گفت نگاه فیلسوفان به جهان و هستی، ناظر بر واقعیت نبوده، بلکه ساخته‌ی ذهن آنان و حاصل تأملات ذهنی آنان بوده است. این دیدگاه باعث محدود شدن توانایی عقل به امور تجربی و حسی گردید. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: کنت کار عقل در فلسفه را به‌دلیل ذهنی بودن نامعتبر می‌داند، اما نمی‌توان گفت وی مسائل انتزاعی محض را اساساً بی‌اعتبار می‌داند.

گزینه‌ی «۲»: کنت عقل محض را ساخته‌ی فیلسوفان دانسته و آن را نمی‌پذیرد، اما ریاضیات که اساساً انتزاعی است را ابطال نمی‌کند.

گزینه‌ی «۳»: دیدگاه کنت کم‌کم و به‌تدریج در میان فیلسوفان اروپایی گسترش پیدا کرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از نظر اوگوست کنت، عقل صرفاً آنگاه که با روش تجربی و حسی وارد عمل شود، به واقعیت دست یافته و به علم می‌رسد و بنابراین عقل فقط از طریق علوم تجربی به شناخت واقعیت می‌رسد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی «۱»: اوگوست کنت از آن‌جایی که یک تجربه‌گرای افراطی است، اصلاً به بعد غیرمادی معتقد نیست که بخواهد شناختی درباره‌ی آن را صادق بداند.

گزینه‌ی «۳»: در این گزینه جای «حس و تجربه» با «عقل» جابه‌جا مطرح شده است.

گزینه‌ی «۴»: از نظر اوگوست کنت، عقل کارکردهای دیگری غیر از کارکردهای تجربی و حسی نیز دارد اما آن‌ها انسان را به شناخت حقیقت نایل نمی‌آورند.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این عبارت که موجودات می‌توانند (از لحاظ تحلیل عقلانی) به دو دسته‌ی واجب‌الوجود بالذات و ممکن‌الوجود تقسیم شوند از مقدمات برهان ابن‌سینا است نه این‌که از برهان او نتیجه شود. در نتیجه گزینه‌ی «۱» جواب صحیح این تست خواهد بود.

بنابر برهان ابن‌سینا، حتماً باید یک واجب بالذات وجود داشته باشد تا مجموعه‌ای، ولو نامتناهی، از ممکنات را وجود ببخشد و آنان را از تساوی میان وجود و عدم برهاند. (رد گزینه‌های «۲» و «۳») در نتیجه باید گفت که از آن‌جا

واجب‌الوجود بالذات علت همه‌چیز به‌شمار می‌رود، بنابراین در صورت عدم وجود آن - که فرضی خودمتناقض است - علت تمامی موجودات مفقود شده و بنابراین همگی آن‌ها به‌سبب نبود علت وجودی‌شان، ممتنع بالغیر خواهند شد. (رد

گزینه‌ی «۴»)

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. از نظر ملاصدرا همه‌ی موجودات و واقعیات جهان، عین وابستگی و نیاز هستند و «وابستگی» و «نیاز به غیر»، سراسر وجود آن‌ها را فراگرفته است. وی این وابسته بودن و نیازمندی را «امکان فقری» نامید. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) بالغیر بودن وجود می‌تواند بر مبنای امکان ماهوی هم باشد.

۲) ممکن فقیر، وابسته است و مستقل نیست، نه اینکه در حالت تساوی بین این دو باشد.

۴) محتاج بودن یک واقعیت به غنی بالذات می‌تواند از حیث ذات و ماهیت امکانی هم باشد. در امکان فقری آنچه اهمیت دارد، این است که نیازمندی سراسر خود وجود را فرا گرفته باشد و به ذات و ماهیت بازگشت نکند.

مزایای کسب و کار شخصی: راه اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک، آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری، مالکیت کامل سود، منافع مالیاتی

معایب کسب و کار شخصی: بار سنگین مسئولیت، مشکل تأمین مالی، مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی مزایای ایجاد شرکت سهامی: مسئولیت محدود برای سهام‌داران، امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی، امکان رقابت بالاتر، تخصص‌گرایی بیشتر

معایب ایجاد یک شرکت سهامی: هزینه‌های راه‌اندازی بالاتر، تأخیر در تصمیم‌گیری، پیچیدگی در رابطه‌ی مدیریت و مالکیت و موفقیت‌های غیرفردی، تقسیم سود به تناسب مالکیت سهام، قوانین پیچیده‌تر و گزارش‌دهی بیشتر

- شرکت‌های سهامی دارای هزینه‌های راه‌اندازی بالا هستند.

- در مشاغل خویش‌فرمایی (کسب و کار شخصی) آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری وجود دارد.

- در شرکت‌های سهامی امکان افزایش سرمایه و تأمین مالی بانکی از طریق افزایش سهام‌داران یا افزایش سرمایه‌ی آن‌ها و نیز وام‌های بانکی وجود دارد.

- بنگاه‌های معاملات ملکی از کسب و کارهای شخصی هستند. در کسب و کار شخصی مسئولیت در مقابل بدهی‌ها و دعاوی نامحدود است.

تومان $۵,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۶۰۰۰ \times ۹۰۰,۰۰۰$: درآمد

تومان $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times ۶ \times ۵,۰۰۰,۰۰۰$: دستمزد سالانه

تومان $۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۲ \times ۲۵,۰۰۰,۰۰۰$: اجاره سالانه

مجموع هزینه‌های تولید : $۳۶۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۶۷۵,۰۰۰,۰۰۰ + ۳۲,۰۰۰,۰۰۰$

تومان $۴,۹۰۷,۰۰۰,۰۰۰ = ۲,۵۶۰,۰۰۰,۰۰۰ + ۹۸۰,۰۰۰,۰۰۰$

تومان $۴۹۳,۰۰۰,۰۰۰ = ۴,۹۰۷,۰۰۰,۰۰۰ - ۵,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰$: سود

ب)

تومان $۱۲۳,۲۵۰,۰۰۰ = \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۴۹۳,۰۰۰,۰۰۰$: سهم آقای محمودی

تعاونی‌ها مراحل راه‌اندازی کم و بیش مشابهی با شرکت‌ها دارند.

مقایسه‌ی میان هزینه‌ها و منافع، اینکه چه چیزی را منفعت به حساب بیاوریم وابسته به موقعیت ما و ارزش‌های فرهنگی و اجتماعی ما است.

تومان $۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ = ۵۰۰۰ \times ۶۰,۰۰۰$: درآمد

ب)

مجموع هزینه‌ها $= ۱۱۴,۰۰۰,۰۰۰ + (۳,۰۰۰,۰۰۰ \times ۱۲ \times ۴) + ۳۰,۰۰۰,۰۰۰$

$= ۲۹۳,۰۰۰,۰۰۰ + ۵,۰۰۰,۰۰۰$

تومان $۷,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۹۳,۰۰۰,۰۰۰$: سود اقتصادی

$$\frac{8}{100} \times 2,000,000,000 = 160,000,000 \text{ تومان}$$

ب)

$$\frac{2,000,000}{2}, 000, 000, 000 \times 100 = \%0.1$$

ج) سهم احمد از علیرضا بیشتر است بنابراین مسئولیت بیشتری نیز دارد.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. الف) مسئله انتخاب آنقدر مهم است که برخی اقتصاددانان علم اقتصاد را علم انتخاب می‌دانند.

ب) منابع تولید، امکاناتی است که برای ارائه محصول با فرصت در اختیار است.

ج) به دلیل کمیابی در منابع و امکانات، همیشه باید بین گزینه‌های انتخاب بده - بستان کرد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کاهش هزینه‌ها با صرفه‌جویی و افزایش بهره‌وری بدن اینکه از میزان تولید کم شود، امکان‌پذیر است. هرکس در زندگی‌اش نسبت به خود، شهروندان، محیط زیست و یا هر چیزی که با او در ارتباط است، مسئولیت و حق اخلاقی دارد. در ایران سالانه بیش از صد هزار شرکت ثبت می‌شود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. ابتدا درآمد را محاسبه می‌کنیم. برای محاسبه درآمد همواره تعداد کالای فروخته شده اهمیت دارد لذا داریم:

$$\text{تومان درآمد} = 80,000 \times 5000 = 400,000,000$$

$$\text{تومان هزینه‌ها} = 2,500,000 \times 5 \times 12 = 150,000,000$$

$\downarrow$ $\downarrow$
 تعداد ماه‌های
 کارگران سال

$$\text{مجموع هزینه‌های مستقیم} = 150,000,000 + 100,000,000 + 37,000,000$$

$$+ 23,000,000 + 12,500,000 = 322,500,000 \text{ تومان}$$

$$\text{میزان سود بدون هزینه پنهان} = 400,000,000 - 322,500,000 = 77,500,000$$

چون مدیر موسسه مالک کارگاه است پس اجاره‌بهای کارگاه همان هزینه پنهان یا هزینه فرصت است.

$$\text{تومان اجاره سالانه} = 5,000,000 \times 12 = 60,000,000$$

$$\text{سود با در نظر گرفتن هزینه پنهان} = 400,000,000 - (322,500,000 + 60,000,000)$$

$$= 17,500,000 \text{ تومان}$$

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این عبارت نمونه یک تصمیم‌گیری غیرمنطقی است. در اینجا نظر مریم درباره هزینه و منفعت تغییر نکرده است، اما آن را به حساب نیاورده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در مرحله اول سود نصف محصولات فروخته شده را حساب می‌کنیم:

$$\text{درآمد تولیدکننده} = 8/000/000 = 400 \times 20/000 \Rightarrow \text{درآمد} = \text{قیمت محصول} \times \text{تعداد واحد} = \text{درآمد}$$

در مرحله دوم هزینه‌ها را حساب می‌کنیم:

$$\text{هزینه تولیدکننده} = 8/000/000 = 800 \times 10/000 \Rightarrow \text{هزینه کل} = \text{هزینه محصول} \times \text{تعداد واحد} = \text{هزینه محصول کل}$$

$$\Rightarrow \text{سود تولیدکننده} = \text{درآمد} - \text{هزینه} = 8/000/000 - 8/000/000 = 0$$

پس نتیجه می‌گیریم که سودی نداشته است.

الف) از حقه‌های فروش (ارزان‌تر بودن) تأثیر پذیرفته است.
 ب) بی‌صبری زیاد علت تصمیم‌گیری غیرمنطقی اوست، چرا که به جای صبر در تحصیل و یادگیری و بهره‌مندی از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم‌ارزش آنی می‌رود.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی از معایب کسب و کار شخصی است. از مزایای کسب و کار شخصی مافع مالیاتی است، زیرا فقط یک‌بار مالیات بر درآمد می‌دهند.

مزایای کسب و کار شخصی	معایب کسب و کار شخصی
راه‌اندازی آسان و هزینه‌های نسبتاً اندک	بار سنگین مسئولیت (همه چیز به شما بر می‌گردد، حتی در ناخوشی و سفر)
آزادی عمل و سهولت در تصمیم‌گیری (تصمیم‌گیری در مورد بازاریابی، تغییر شرایط بازار و ...)	مشکل تأمین مالی (پس‌انداز شخصی و قرض از دوستان و خانواده)
مالکیت کامل سود	مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی
منافع مالیاتی (فقط یک بار مالیات بر درآمد می‌دهید)	—

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

- وقتی خرید صرفاً به دلیل حراج یا فروش ویژه باشد، دچار اشتباه رایج اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری می‌شویم که در اینجا این عامل تأثیری بر رفتار زهرا نداشته است.
- علی می‌توانست دچار اشتباه «بی‌صبری زیاد» شود و به جای صبر در تحصیل و برخورداری از منافع آتی آن، سراغ کارهای کم‌ارزش برود.
- اگر مریم دچار اشتباه «عدم توجه به هزینه‌های هدررفته» می‌شد، کلاس بی‌کیفیت خود را تا آخر ادامه می‌داد، صرفاً به دلیل پولی که بابت آن پرداخت کرده بود.
- محمدحسین اشتباه «چسبیدن به وضعیت قبلی» را انجام نداده و گزینه‌های جدید را بررسی کرده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. هزینه فرصت یک انتخاب، ارزش بهترین گزینه‌ی بعدی است که فرد هنگام انتخاب آن را از دست داده است. بنابراین سود حاصل از انتخاب اصلی فرد باید بیشتر از سود حاصل از هزینه فرصت باشد. نکته: برای مقایسه، سود هر انتخاب در یک بازه‌ی زمانی یکسان (مثلاً یک ماه) باید محاسبه شود. تومان $۱,۰۰۰,۰۰۰ = ۵ \times ۵۰,۰۰۰ \times ۴ =$ هزینه فرصت (در بازه‌ی زمانی یک ماه)

نکته: هر ماه برابر با ۴ هفته است.

بررسی گزینه‌ها:

تومان $۱,۲۰۰,۰۰۰ = ۶۰۰,۰۰۰ \times ۲ =$ گزینه‌ی «۱»

تومان $۸۳۳,۳۳۳ \approx ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \div ۱۲ \approx$ گزینه‌ی «۲»

تومان $۸۰۰,۰۰۰ = ۲۰۰,۰۰۰ \times ۴ =$ گزینه‌ی «۳»

تومان $۹۰۰,۰۰۰ = ۳۰۰,۰۰۰ \times ۳ =$ گزینه‌ی «۴»

بنابراین انتخاب فرد گزینه‌ی «۱» بوده که بیشترین سود را داشته و هزینه فرصت این انتخاب ۱ میلیون تومان سود حاصل از ویراستاری آزمون بوده که فرد از آن صرف‌نظر کرده است.

